

Artur Wieczorek – obserwator podczas szczytów klimatycznych COP 18 i COP 19. W latach 2016–2017 sekretarz generalny Federation of Young European Greens. Od 10 lat zajmuje się edukacją globalną i edukacją dla zrównoważonego rozwoju jako trener i koordynator projektów edukacyjnych.

DEBATA: 17.00–19.00

Obywatelskie nieposłuszeństwo w Polsce. Co dalej? /

Moderacja: Piotr Trzaskowski

Od blokowania budowy zapory w Czorsztynie do Obozu dla Puszczy ruch ekologiczny w naszym kraju nie unika radykalnej konfrontacji z władzą. Nie on jedyny. Łamanie prawa w obronie dobra wspólnego od dawna praktykuje ruch lokatorski oraz od niedawna obrońcy demokracji i państwa prawa. Wraz z przedstawicielami tych grup zastanowimy się nad tym, czy od lat 90. zmieniała się rola obywatelskiego nieposłuszeństwa w działalności społecznej, czy łamanie prawa w obronie dobra wspólnego ma zawsze takie same uzasadnienie i czy w obliczu licznych kryzysów (klimatycznego, kapitalizmu i demokracji) ta metoda walki ma dziś większe znaczenie niż wcześniej.

Moderacja: Piotr Trzaskowski – działacz społeczny, spółdzielca spożywczy, pomysłodawca i założyciel Akcji Demokracji. Doradza organizacjom i ruchom społecznym.

NIEDZIELA, 22.07.2018

BLOK I: 10.00–11.30

Wprowadzenie do komunikacji empatycznej / Magda Zowsik

„Ludzie nie działają przeciw innym, lecz po to by zaspokoić swoje potrzeby” – Marshall Rosenberg. W relacjach z ludźmi, zarówno osobami bliskimi, współpracownikami, jak i tzw. oponentami, często napotykamy na wyzwania. W sytuacjach trudnych jedni dzielą się swoimi odczuciami wprost, co inni mogą odebrać jako atak na siebie. Z kolei inni wycofują się i tkwią w urazie. Może to prowadzić do różnicy zdań, rodzenia napięć i narastania konfliktów. Jak temu

zaradzić? Sposobem na to może być komunikacja empatyczna wg modelu Porozumienia bez Przemocy (NVC). Na warsztacie poznacie ten model i w doświadczeniach poznacie moc empatii. Cele warsztatu to m.in.:

Przećwiczenie 4 kroków komunikacji opartych na wzajemnym szacunku i empatii;

- Zwiększenie świadomości uczuć i potrzeb swoich i innych;
- Nauka rozróżniania obserwacji od interpretacji;
- Przećwiczenie komunikowania swoich potrzeb i formułowania próśb.

Uwaga: Ten warsztat trwa 4 godziny i wymagane jest uczestnictwo od początku do końca warsztatu.

Magda Zowsik – trenerka komunikacji empatycznej od 2017. W latach 2006-17 pracowałam m.in. dla Greenpeace Polska i Urzędu m.st. Warszawa, realizując projekty związane z ochroną klimatu. Niedawno odkryłam uniwersalny język, który łączy ludzi ze sobą, niezależnie od poglądów. Dzielę się tą metodą, by pomagać ludziom żyć w pełni.

Demokracja energetyczna. Jak obywatele na całym świecie biorą produkcję energii we własne ręce / Conrad Kunze

(prowadzone w języku angielskim, tłumaczenie na polski)

Jak zauważa berlińska organizacja Gegenstrom: “Demokracja energetyczna oznacza, że każdy ma zapewniony wystarczający dostęp do energii. Produkcja energii nie może zatem ani zanieczyszczać środowiska, ani szkodzić ludziom. Mówiąc precyzyjniej, oznacza to, że zasoby paliw kopalnych muszą pozostać w ziemi, środki produkcji muszą być uspołecznione i zdemokratyzowane, a nasze podejście do zużycia energii musi zostać zrewidowane.” Dostępność paneli słonecznych, turbin wiatrowych i biopaliw w końcu zapewnia to, co Ivan Illich wyobrażał sobie jako przyjemną technologię skrojoną do potrzeb ludzi. Od Japonii po Kostarykę ludzie zaczęli wytwarzać energię odnawialną z korzyścią dla społeczności i klimatu na świecie.

Conrad Kunze jest socjologiem i historykiem. Wykłada politykę energetyczną i klimatyczną na Freie Universitaet Berlin. Jako badacz pracuje nad społeczną energią i teorią transformacji.

Między słowami: warsztat o formułowaniu komunikatów na temat klimatu / Joanna Lesiewicz

Zachodnie media coraz częściej zwracają uwagę na problem framingu (ram poznawczych) w kontekście zmian klimatycznych. Co sprawia, że część z nas z przerażeniem spogląda na liczby obnażające prawdę o kondycji naszej planety, a dla części, hasło „zmiany klimatyczne” brzmi jak wymysł naukowców? Warsztaty z kognitywnej analizy dyskursu pozwolą skompletować narzędzia, dzięki którym zdemontujemy przekaz medialny i odkryjemy co tkwi pomiędzy słowami... Węgiel będzie głównym bohaterem analizowanych tekstów. Postaramy się wypracować własne strategie, jak mówić o rzeczach dla nas ważnych, o odpowiedzialności, świadomości i miłości do naszego jedyne go domu.

Uwaga: Czas trwania warsztatu to 120 minut.

Joanna Lesiewicz pochodzi z Żuław, lecz większość życia spędziła boso na mazurskich łąkach. W przerwach od studiowania tworzy – organizuje, angażuje się w lokalne ruchy feministyczne i pisarskie. Obecnie zajmuje się kognitywną analizą dyskursu, w międzyczasie będąc matką dwóch białych szurków.

BLOK II: 12.00–13.30

Degrowth, czyli jak inaczej myśleć o ekonomii / Hanna Mroczka

Światowe rządy uparcie twierdzą, że lepsza i bezpieczniejsza przyszłość jest możliwa w obecnym systemie – tym samym, który doprowadził do degradacji środowiska naturalnego i rosnących nierówności ekonomicznych. Takie myślenie jest jednak bardzo naiwne i niebezpieczne, dlatego wielu naukowców, takich jak znana brytyjska ekonomistka Kate Raworth, zachęca do rozważenia alternatyw dla głównego nurtu ekonomicznego. Jedną z takich alternatyw jest pochodzący z Francji koncept degrowth. W Polsce, ze względu na burzliwą historię, rozmowa o radykalnych zmianach systemowych może być trudna, a sama koncepcja może wydawać się kolejną utopijną ciekawostką z Zachodu, dostępną tylko dla najbogatszych krajów. Dlaczego warto jednak podjąć rozmowę na temat wspomnianego konceptu? Na czym polega ruch degrowth? W jaki sposób wprowadzić takie alternatywne myślenie do polskiego życia politycznego i społecznego, aby powstrzymać środowiskową degradację oraz zaplanować lepszą przyszłość?

Hanna Mroczka – studentka drugiego roku studiów magisterskich na kierunku Zrównoważony Rozwój w Centrum Centrum Badań Środowiska i Rozwoju (CEMUS) na Uniwersytecie Uppsalskim w Szwecji. Członkini studenckiej organizacji Climate Justice Platform, prowadzi studencki magazyn „Flood” poświęcony szansom na przetrwanie (sustainability).

Panele obywatelskie a zmiany klimatu: czy sprawna demokracja może pomóc chronić klimat? / Marcin Gerwin

Czy jest związek pomiędzy jakością demokracji a zmianami klimatu na świecie? Jak może wyglądać sprawna demokracja, która pozwoli chronić klimat? Jednym z głównych rozwiązań w tej kwestii jest zastosowanie do podejmowania decyzji paneli obywatelskich, które mogą być organizowane zarówno na poziomie lokalnym, krajowym, jak i międzynarodowym. Panel obywatelski oznacza losowo wyłonioną grupę mieszkańców i mieszkanek, z uwzględnieniem kryteriów demograficznych, aby stworzyć miasto lub państwo w pigułce. Eksperti i ekspertki w danym temacie, organizacje pozarządowe czy instytucje przedstawiają panelowi swoje stanowisko w danej sprawie, a ten, po omówieniu tematu, podejmuje rozstrzygnięcie dla dobra wspólnego, podobnie jak ława przysięgłych w amerykańskim sądzie.

Marcin Gerwin jest specjalistą ds. zrównoważonego rozwoju i partycypacji. Z wykształcenia politolog, koordynator paneli obywatelskich. Współzałożyciel Sopockiej Inicjatywy Rozwojowej, która doprowadziła do zorganizowania pierwszego budżetu obywatelskiego w Polsce na poziomie miasta. Autor książek „Żywność i demokracja” oraz „Żywność przyjazna dla klimatu”.

BLOK III: 15.00–16.30

Przygotujmy się do akcji / Skills for Action

(prowadzone w języku angielskim, tłumaczenie na polski)

Jak wszystko, także działania polityczne przynoszą lepsze efekty, gdy są dobrze zorganizowane. Jest to szczególnie ważne w przypadku akcji bezpośrednich i nieposłuszeństwa obywatelskiego, gdyż działania te uwzględniają łamanie prawa, które często prowadzi do interwencji policji na miejscu zdarzenia.

Warsztaty będą dotyczyły przygotowania siebie i innych do takich akcji. Przedstawimy i wypróbujemy niektóre metody szkoleniowe, wykorzystywane przez sieć trenerów Skills for Action. Przedyskutujemy, czy znajdą one zastosowanie w waszych realiach. Jeśli masz własne pomysły, przyjdź i podziel się nimi!

Warsztat przeprowadzi dwoje trenerów Skills for Action, sieci trenerów dla ruchów społecznych w krajach niemieckojęzycznych. Trenerzy oprą się głównie na swoich doświadczeniach z działań w Niemczech, jednak podczas warsztatów będą również czas na zastanowienie się nad sytuacją, doświadczeniem i praktykami aktywistów w Polsce lub w innych krajach, z których pochodzić będą uczestnicy.

Woda jako podstawowe prawo człowieka. Warsztaty z samoorganizacji na rzecz obrony dóbr wspólnych / Barbara Grzebulska

Woda jest podstawowym prawem człowieka w świetle istniejących przepisów i Celów Zrównoważonego Rozwoju przyjętych Agendą na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030. Wspólnie z uczestnikami zajmiemy się analizą konkretnych problemowych sytuacji związanych z ograniczaniem równości w dostępie do wody. Wcielimy się w role decydentów, społeczności lokalnych, aby w formie dyskusji zdecydować, jaka strategia rozwiązania problemu będzie najlepsza dla konkretnego zagadnienia. Ponadto podczas warsztatu zdiagnozujemy nasze mocne i słabsze strony, co pomoże nam we wskazaniu, w którą stronę warto się rozwijać, aby skuteczniej chronić przyrodę.

Barbara Grzebulska – hydrolożka, przyrodniczka i kartografka. Na co dzień zajmuje się ochroną ptaków w Fundacji Psubraty i ochroną mokradeł, pracując w Regionalnym Centrum Ekologicznym. Współzałożycielka międzynarodowej organizacji Youth Water Community CEE. Jej zamiłowania to ornitologia, ekologia i rozwój osobisty.

Budynki przyszłości – jak projektować i budować super komfortowe i super energooszczędne domy w zgodzie z naturą / Bartosz Królczyk

Tematem spotkania jest budownictwo super energooszczędne, oparte na ekologicznych materiałach budowlanych i wykorzystujące mikroźródła energii od-

nawialnej. Zastanowimy się, co zrobić, aby zrównoważone budownictwo zero- i dodatnio-energetyczne oparte na standardzie pasywnym stało się powszechnym sposobem projektowania i budowy obiektów w Polsce do 2020 roku. Stowarzyszenie Wielkopolski Dom Pasywny zrzesza firmy sektora budowlanego, organizacje samorządowe i okołobiznesowe oraz instytucje naukowo-badawcze i oświatowe. Stowarzyszenie organizuje wspólne działania (m.in.: wydarzenia targowe, konferencje, szkolenia, publikacje), których celem jest przekonanie i przygotowanie zainteresowanych podmiotów oraz społeczeństwa do wdrażania najnowszych standardów budownictwa.

DEBATA: 17.00–19.00

Kapitalizm kontra klimat? / Moderacja: Maria Świetlik

Określenie „kapitałocen” czy hasło „System change not climate change!” (Zmiany systemu, nie klimatu!) od lat starają się zwrócić uwagę na systemowe przyczyny katastrofy ekologicznej, której jesteśmy świadkami. Wskazują one na kapitalizm, z wbudowaną w ten system ideologią ciągłego wzrostu gospodarczego – kosztem ludzi i natury. Choć wiele danych wskazuje, że zmian klimatu już nie da się powstrzymać, my poszukamy jednak źródeł uzasadnionego optymizmu. Dlatego też zastanowimy się, czy ochrona klimatu wymaga alternatywy dla kapitalizmu. Jak możemy jeszcze zmienić naszą rolę z biernych świadków na aktywne bohaterki walki ze zmianami klimatu? Czy będzie to też walka o bardziej sprawiedliwe relacje między ludźmi? Zastanowimy się też, jak możemy budować lepsze relacje z naturą.

Moderacja:

Maria Świetlik – aktywistka ruchu na rzecz bardziej sprawiedliwych relacji globalnych oraz działaczka związkowa Inicjatywy Pracowniczej. Prowadziła kampanię przeciwko umowom o wolnym handlu, zajmując się m.in. ich wpływem na walkę ze zmianami klimatu.